

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

privind Sistemul informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră

În temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44) cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Sistemul informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră.
2. Se aprobă:
 - 1) Conceptul Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră, conform anexei nr.1;
 - 2) Regulamentul privind funcționarea Resursei informaționale a Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră, conform anexei nr.2.
 - 3) Regulile privind programarea prealabilă în punctele de trecere a frontierei de stat, conform anexei nr.3.
3. Resursele financiare necesare creării și dezvoltării Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră se vor asigura prin intermediul Programului Reformei Instituționale și Structurale în Moldova, finanțat de către Agenția Americană pentru Dezvoltare Internațională (USAID).
4. Anual, până la data de 31 ianuarie, posesorul Sistemului informațional prezintă Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova un raport generalizat despre incidentele de securitate din cadrul SIPREF, în conformitate cu prevederile pct. 90 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010.
5. Executarea hotărârii Guvernului este pusă în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerului Finanțelor.
5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Petru ROTARU

Ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

CONCEPTUL
Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră**INTRODUCERE**

Rândurile, respectiv, întârzierile la punctele de trecere a frontierei ale Republicii Moldova influențează negativ performanța coridorului de transport, durata transportului, costurile de transport și, în final, fluxurile comerciale. Războiul din Ucraina a amplificat problemele date, fiind constatate perturbări în lanțurile de aprovizionare și coridoarele comerciale utilizate de Republica Moldova în comerțul exterior, reorientarea exporturilor și a mijloacelor de transport către punctele de trecere a frontierei cu România, utilizarea teritoriului Republicii Moldova (RM) pentru tranzitul de mărfuri din/către Ucraina, în special pentru cereale. Suprasolicitarea punctelor de trecere a frontierei cu Uniunea Europeană (UE), condiționarea unei perioade semnificative de tranzit cauzată de rândurile la punctele de trecere a frontierei ale Republicii Moldova, necesitatea mobilizării de resurse umane suplimentare pentru a face față unei creșteri exponențiale a fluxului de vehicule, de operațiuni vamale, asigurarea unei circulații eficiente și în condiții de securitate sunt factorii de bază ce au determinat implementarea unei soluții imediate pentru rezolvarea problemelor evidențiate.

Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră (SIPREF) constituie acea soluție informatică fezabilă și sustenabilă pentru facilitarea comerțului, fluidizarea transportului auto și decongestionarea punctelor de trecere a frontierei. Conceptul de SIPREF, pe de o parte, oferă posibilitatea transportatorilor de a-și programa ora exactă de trecere a frontierei, prin înregistrarea lor într-un rând virtual de așteptare, înainte de începerea deplasării mijlocului de transport către punctul de trecere, iar, pe de altă parte, creează condițiile pentru dezvoltarea infrastructurii relevante pentru decongestionarea traficului. Acest sistem de programare obligatorie a vehiculelor va permite transportatorilor să își planifice eficient resursele financiare și umane, călătoriile și timpul de trecere a frontierei, precum și va favoriza o organizare mai eficientă a activităților autorităților vamale și de frontieră.

Pe lângă beneficiile ce țin de decongestionarea și fluidizarea transportului auto la frontieră, asigurarea siguranței și securității lanțului de aprovizionare, facilitatea comerțului, prin SIPREF se contribuie la protecția mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră odată cu obligarea vehiculelor de a nu intra în spațiile relevante anterior timpului stabilit conform programării.

Introducerea în practică a SIPREF răspunde, totodată, angajamentelor Republicii Moldova asumate față de Organizația Mondială a Comerțului (OMC) odată cu aderarea la Acordul de la Marrakech privind constituirea OMC, și consacrate în Protocolul de modificare a Acordului de la Marrakech (Acordul de Facilitare a Comerțului - AFC), precum și față de UE prin semnarea Acordului de Asociere (AA) dintre RM și UE (în special, în partea ce ține de Acordul Aprofundat și Cuprinzător privind Zona de Liber Schimb în Republica Moldova (ZLSAC)). În Republica Moldova SIPREF este implementat în baza standardelor și bunelor practici internaționale recunoscute.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Conceptul SIPREF (în continuare - *Concept*) stabilește scopul, obiectivele și funcțiile, structura organizațională și cadrul juridico-normativ, necesare pentru crearea și exploatarea lui, obiectele informaționale și lista datelor care se păstrează în sistem, infrastructura tehnologică și măsurile de asigurare a securității și protecției informației, precum și măsurile legate de crearea, implementarea, exploatarea și menținerea sistemului.

2. SIPREF reprezintă o soluție informatică din categoria Guvern către Guvern (G2G), Guvern către Business (G2B) și Guvern către Cetățeni (G2C) și constituie totalitatea mijloacelor software, hardware și de infrastructură ale utilizatorului, destinate pentru procesarea informației și formarea resursei informaționale cu privire procesele prin care se oferă posibilitatea transportatorilor de a-și programa în regim online ora exactă de trecere a frontierei, prin înregistrarea lor într-un rând virtual de așteptare, înainte de începerea deplasării mijlocului de transport către punctul de trecere.

3. SIPREF este parte componentă a Sistemului Informațional Integrat Vamal.

4. SIPREF înglobează posibilități funcționale de gestionare a fluxurilor de lucru, schimb de informații, funcții de înștiințare, depozitare a datelor și solicitare online de rezervări, necesare pentru procesarea solicitărilor.

5. SIPREF pune la dispoziția utilizatorilor următoarele servicii:

- 1) depunerea online a solicitărilor de rezervare;
- 2) obținerea rezervării;
- 3) acces la toate informațiile privind procesarea solicitării de rezervare;
- 4) posibilitatea modificării/anulării rezervării;
- 5) evidența strictă a solicitărilor;
- 6) acces la toate informațiile de interes public.

6. Obiectivele SIPREF sunt:

1) formarea mecanismului de solicitare, evidență, administrare și trasabilitate a solicitărilor de rezervare formulate de utilizatori și a resursei informaționale în acest domeniu;

2) eficientizarea lucrului personalului din cadrul autorităților vamale și de frontieră, prin introducerea metodei obligatorii de înregistrare online pentru obținerea rezervării de către utilizator, cu stocarea și procesarea datelor relevante în regim electronic, în contextul realizării activității de gestionare și fluidizare a intrărilor vehiculelor la punctele de trecere a frontierei;

3) optimizarea operațiunilor de intrare a vehiculelor la punctele de trecere a frontierei, a schimbului de informații cu alte autorități vamale și de frontieră, precum și reducerea timpului, costurilor și altor resurse aferente procesului de trecere a frontierei;

4) furnizarea, pentru autoritățile publice din punctele de trecere a frontierei, a informației preliminară cu privire la numărul camioanelor care intenționează să traverseze punctele de trecere a frontierei;

5) facilitarea planificării eficiente a resurselor financiare și umane, călătoriilor și timpului de trecere a frontierei de către transportatori;

6) reducerea interacțiunii umane și diminuarea volumului de documente procesate pe suport de hârtie în cadrul autorităților vamale și de frontieră;

7) sporirea condițiilor de securitate ale statului în combaterea acțiunilor ilegale relevante trecerii frontierei de stat și implementarea managementului riscurilor;

8) facilitatea comerțului extern, fluidizarea transportului auto și decongestionarea punctelor de trecere a frontierei;

9) asigurarea siguranței și securității lanțului internațional de aprovizionare;

10) implementarea noilor instrumente internaționale în domeniul vamal.

7. Principiile de bază ale SIPREF sunt următoarele:

1) *principiul legalității* - presupune crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu legislația națională și a normelor și standardelor internaționale recunoscute în domeniu;

2) *principiul independenței de platformă* - interfața utilizator a sistemului informațional nu va impune o anumită platformă software și hardware pentru calculatorul utilizatorului;

3) *principiul datelor sigure* - dispune introducerea datelor în sistem doar prin canalele autorizate și autentificate;

4) *principiul securității informaționale* - presupune asigurarea unui nivel adecvat de integritate, selectivitate, accesibilitate și eficiență pentru protecția datelor de pierderi, alterări, deteriorări și de acces nesancționat;

5) *principiul accesibilității informației cu caracter public* - presupune implementarea procedurilor de asigurare a accesului utilizatorilor la informația cu caracter public, furnizată de soluția informațională;

6) *principiul transparenței* - presupune proiectarea și realizarea conform principiului modular, cu utilizarea standardelor transparente în domeniul tehnologiilor informaționale și de comunicații electronice;

7) *principiul expansibilității* - stipulează posibilitatea extinderii și completării sistemului informațional cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

8) *principiul scalabilității* - presupune asigurarea unei performanțe similare a soluției informaționale pentru volumele mici/mari de date și accesări la sistem;

9) *principiul integrării cu sistemele existente* - presupune posibilitatea soluției informaționale de a se integra și interacționa cu aplicațiile deja implementate;

10) *principiul simplității și comodității utilizării* - presupune proiectarea și realizarea tuturor aplicațiilor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor Sistemului, bazate pe principii exclusiv vizuale, ergonomice și logice de concepție;

11) *principiul conformității prelucrării datelor cu caracter personal* - prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor implicate în procesul de obținere are loc în conformitate cu prevederile art. 4 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul II. CADRUL NORMATIV AL FUNCȚIONĂRII SIPREF

8. Cadrul normativ al SIPREF este format din legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Crearea și funcționarea SIPREF sunt reglementate de următoarele acte normative:

- 1) Constituția Republicii Moldova nr. 1/1994 (republicată în Monitorul Oficial, 2016, nr. 78, art. 140);
- 2) Codul vamal al Republicii Moldova nr. 95/2021 (publicat în Monitorul Oficial, 2021, nr. 219-225, art. 238);
- 3) Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (publicată în Monitorul Oficial, 2018, nr. 68-76, art. 143);
- 4) Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, (publicată în Monitorul Oficial, 2023, nr.234, art. 410);
- 5) Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică (publicată în Monitorul Oficial, 2001, nr.73-74, art.547);
- 6) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (publicată în Monitorul Oficial, 2004, nr.6-12, art.44);
- 7) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (publicată în Monitorul Oficial, 2011, nr.170-175, art.492);
- 8) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (publicată în Monitorul Oficial, 2018, nr.295-308, art.452);
- 9) Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (publicată în Monitorul Oficial, 2022, nr.170-176, art.317);
- 10) Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 79-82, art.591);
- 11) Hotărârea Guvernului nr. 561/2007 cu privire la Sistemul Informațional Integrat Vamal (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 74-77, art. 597);
- 12) Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.254-256, art.1282);
- 13) Hotărârea Guvernului nr.1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) (publicată în Monitorul Oficial, 2014, nr.4-8 art.2);
- 14) Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) (publicată în Monitorul Oficial, 2014, nr. 47-48, art. 145);
- 15) Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) (publicată în Monitorul Oficial, 2014, nr. 147-151, art. 445);
- 16) Hotărârea Guvernului nr. 700/2014 pentru aprobarea Concepției privind principiile datelor guvernamentale deschise (publicată în Monitorul Oficial, 2014, nr. 256-260, art. 747);
- 17) Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) (publicată în Monitorul Oficial, 2014, nr. 261-267, art. 756);

18) Hotărârea Guvernului nr.201/2017 privind aprobarea cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică (publicată în Monitorul Oficial, 2017, nr. 109-118, art. 277);

19) Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat (publicată în Monitorul Oficial, 2018, nr. 157-166, art. 474);

20) Hotărârea Guvernului nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect) (publicată în Monitorul Oficial, 2019, nr. 132-138, art. 254);

21) Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) (publicată în Monitorul Oficial, 2020, nr.149-151, art.476);

22) Hotărârea Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) (publicată în Monitorul Oficial, 2020, nr. 267-271, art. 879);

23) Ordinul Ministrului Dezvoltării Informaționale nr. 78/2006 “Cu privire la aprobarea reglementării tehnice “Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006 (publicat în Monitorul Oficial, 2006, nr. 95-97, art. 335);

24) Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 447/2019 cu privire la aprobarea Acordului-tip și a Contractelor-tip privind prestarea serviciilor din platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), înregistrat la Ministerul Justiției cu nr. 1506 din 29.11.2019, (publicat în Monitorul Oficial, 2019, nr. 367-377, art. 975).

9. La elaborarea și implementarea SIPREF se vor respecta următoarele standarde tehnice în materie de dezvoltare a soluțiilor informatice:

1) Standardul Republicii Moldova SM ISO/CEI 12207:2014 “Ingineria sistemelor și software-ului. Procesele ciclului de viață al software-ului”;

2) Standardul Republicii Moldova SM ISO/CEI/IEEE 15288:2015 “Ingineria sistemelor și software-ului. Procesele ciclului de viață al sistemului”;

3) Standardul Republicii Moldova SM EN ISO/IEC 27001:2017 “Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe”.

Capitolul III. SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SIPREF

10. SIPREF trebuie să asigure îndeplinirea atât a funcțiilor de bază ale sistemului informațional tip, cât și a funcțiilor specifice, determinate de destinația SIPREF, care sunt grupate în blocuri funcționale specializate.

11. Funcțiile de bază ale SIPREF sunt următoarele:

1) *formarea resursei informaționale* - funcțiile de bază la formarea resursei informaționale a sistemului sunt: punerea la evidență, actualizarea datelor cu privire la solicitările de rezervare formulate de utilizatori (schimbarea statutului solicitării). Aceste funcții sunt realizate în funcție de îndeplinirea anumitor scenarii de bază, după cum urmează:

a) *punerea la evidență* - evidența solicitărilor de rezervare formulate de utilizatori începe odată cu acceptarea solicitării de către SIPREF și atribuirea unui număr de identificare a rezervării;

b) *actualizarea datelor* - actualizarea datelor SIPREF constă în actualizarea sistematică a băncii de date a sistemului în cazul modificării sau completării atributelor solicitărilor de rezervare, a rezervărilor oferite și luate la evidență. Toate modificările se păstrează în ordine cronologică;

2) *organizarea asigurării informaționale* - informația din banca de date a SIPREF este pusă la dispoziția utilizatorilor. Fiecare utilizator este obligat să utilizeze informația numai în scopuri legale și în limitele accesului oferit la acestea. Nivelul de acces al utilizatorului la informația solicitată din SIPREF, procedura și tipul informației furnizate utilizatorilor se stabilesc în Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră și de alte acte normative elaborate în comun de deținătorul și posesorul SIPREF, precum și prin alte acte normative relevante;

3) *asigurarea calității, securității și protecției informației în SIPREF* - asigurarea calității, securității și protecției informației la toate etapele de colectare, depozitare și utilizare a resurselor informaționale de stat are loc în conformitate cu standardele menționate la pct. 9 din Concept;

4) *asigurarea multilaterală a funcționării SIPREF* - asigurarea multilaterală și multidimensională a funcționării SIPREF presupune o interacțiune și integrare cu alte sisteme informaționale de stat sau servicii electronice guvernamentale.

12. În cadrul funcționării SIPREF se realizează funcții specifice, grupate în contururi funcționale speciale:

- 1) depunerea și procesarea solicitărilor de rezervare formulate de utilizatori;
- 2) administrarea și monitorizarea acțiunilor utilizatorilor.

13. Conturul funcțional "*Depunerea și procesarea solicitărilor de rezervare formulate de utilizatori*" include următoarele funcții:

- 1) depunerea solicitărilor de rezervare și vizualizarea statutelor solicitărilor în SIPREF;
- 2) înregistrarea solicitărilor în SIPREF;
- 3) rezervarea solicitărilor în SIPREF;
- 4) modificarea/anularea solicitărilor în SIPREF;
- 5) comunicarea prin intermediul notificărilor SIPREF.

14. Conturul funcțional "*Administrarea și monitorizarea acțiunilor utilizatorilor*" include următoarele funcții:

- 1) asigurarea integrității logice a SIPREF;
- 2) administrarea bazelor de date ale SIPREF;
- 3) elaborarea și mentenanța ghidurilor de sistem și a clasificatoarelor;
- 4) delimitarea drepturilor de acces pentru utilizatori, ținerea sistemului de parole;
- 5) asigurarea securității, protecției și integrității informației în SIPREF în baza standardului național SM EN ISO/IEC 27001:2017 "Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe";
- 6) asigurarea respectării cerințelor sistemului de protecție a datelor cu caracter personal.

Capitolul IV. STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A SIPREF

15. Funcțiile de bază privind formarea și exploatarea SIPREF sunt divizate între:

- 1) proprietarul SIPREF;
- 2) posesorul SIPREF;
- 3) deținătorul SIPREF;

- 4) administratorul tehnic SIPREF;
- 5) furnizorii de date/registratorii de date pentru SIPREF;
- 6) destinatarii și utilizatorii SIPREF.

16. Proprietarul SIPREF este statul.

17. Posesorul SIPREF este Serviciul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor.

18. Deținătorul tehnic al SIPREF este Instituția Publică “Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (CTIF), căreia, în baza unui contract încheiat cu posesorul SIPREF, i se oferă dreptul de administrare și mentenanță a SIPREF.

19. Administratorul tehnic al SIPREF este Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat.

20. Administratorul SIPREF va dispune de un mecanism de înregistrare și administrare a profilurilor utilizatorilor sistemului, implicați în sistemul de rezervare a trecerii frontierei de stat. Acest mecanism va permite definirea parametrilor de acces la interfață, servicii, fișiere și conținutul bazei de date.

21. Furnizori de date pentru SIPREF sunt destinatarii și utilizatorii sistemului.

22. Destinatarii și utilizatorii SIPREF sunt persoanele fizice sau persoanele juridice beneficiari ai serviciilor SIPREF sau ai raporturilor juridice de gestionare automatizată SIPREF.

Capitolul V. SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL SIPREF

23. Resursa informațională a SIPREF este reprezentată de un ansamblu de obiecte informaționale și interacțiunea acestora. Obiectele informaționale SIPREF includ:

- 1) rezervările;
- 2) profilurile utilizatorilor;
- 3) entitățile juridice;
- 4) unitățile de transport;
- 5) persoanele fizice;

24. Identificarea obiectelor SIPREF se efectuează prin utilizarea pentru fiecare dintre ele a numărului de identificare unic generat și atribuit de sistem.

25. Identificatorul obiectului informațional “*rezervări*” este cheia unică formată din litere și cifre.

26. Identificatorul obiectului informațional “*entități juridice*”:

- 1) pentru rezidenții Republicii Moldova - este numărul de identificare de stat al persoanelor juridice (IDNO), preluat din Registrul de Stat al Unităților de Drept. Adicional se va indica separat și numărul de identificare EORI;
- 2) pentru nerezidenți - este numărul de identificare EORI.

27. Identificatorul obiectului informațional “*unități de transport*” este numărul de înmatriculare al unității de transport.

28. Identificatorul obiectului informațional “*persoane fizice*” este numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), extras din *Registrul de Stat al Populației*.

29 *Persoanele fizice* - reprezintă un obiect informațional care include date privind persoanele delegate ale entității juridice (operatorul de transport). Obiectul informațional conține următoarele date:

- 1) IDNP-ul și inițialele persoanei fizice;
- 2) datele de contact: telefon, email.

30. *Rezervările* - reprezintă obiectul informațional principal al sistemului, care conține minim următoarele date:

- 1) numărul de înmatriculare a unității de transport;
- 2) punctul de trecere a frontierei de stat;
- 3) data și ora rezervării;
- 4) modul de trecere a frontierei de stat: cu încărcătură, fără încărcătură;
- 5) numărul declarației vamale în cazul când unitatea de transport este cu încărcătură;
- 6) tipul mărfii în cazul când unitatea de transport este cu încărcătură: Mărfuri perisabile și animalele vii sau Generale;
- 7) statutul de Agent Economic Autorizat: Da sau Nu.

31. *Entitățile juridice* - reprezintă un obiect informațional care conține următoarele date:

- 1) denumirea operatorului de transport;
- 2) IDNO/EORI - numărul de identificare al operatorului de transport;
- 3) adresa juridică - raionul, localitatea, strada, numărul casei, blocului, apartamentului și codul poștal;
- 4) administrator - IDNP, numele și prenumele administratorului operatorului de transport;
- 5) telefon - numărul de telefon al operatorului de transport;
- 6) email - adresa de email a operatorului de transport.

32. *Unitățile de transport* - reprezintă setul de date privind unitățile de transport aferente entității juridice și conține următoarele date:

- 1) număr înmatriculare - numărul de înmatriculare al unității de transport;
- 2) datele de contact ale conducătorului auto;
- 3) IDNO/EORI-ul agentului economic - numărul de identificare al agentului economic care deține unitatea de transport;
- 4) mențiune - marca și modelul unității de transport;
- 5) activ - indică în sistem faptul că înregistrarea este sau nu activă.

33. *Profilurile utilizatorilor* - reprezintă un obiect informațional care constă din totalitatea datelor aferente utilizatorilor autorizați. Profilul utilizatorului va conține totalitatea informației aferente acestuia (informație pentru autorizarea în sistem, nume, prenume, date de identificare, adresa poștală, telefon de contact, email, la care entitate economică este atașat etc.) și a funcționalităților SIPREF accesibile utilizatorului (drepturile și rolurile aferente acestuia). Profilul utilizatorului va livra istoria activității acestuia în cadrul SIPREF.

34. *Rapoartele* - reprezintă setul de rapoarte standard (incorporate fizic) sau generate ad-hoc de SIPREF, destinate tuturor nivelurilor de utilizatori la resursele SIPREF conform listelor de acces restricționat, în vederea publicării, gestiunii și monitorizării activității tuturor celor implicați în utilizarea și gestiunea SIPREF. Ținând cont de natura lor, rapoartele vor fi accesibile atât din interfața cu acces restricționat pentru utilizatorii autorizați, cât și din interfața publică Web pentru vizitatorii Internet (internauți) conform drepturilor de acces.

35. *Notificările* - sunt parte componentă a mecanismului de notificare al SIPREF. Notificările se vor genera prin mijloacele disponibile (email, SMS, cabinetul virtual) per fiecare categorie de utilizatori, la apariția evenimentului în sistem ce vizează categoria de utilizatori respectivă. Pot fi delimitate tipurile de notificări ale SIPREF privind:

- 1) confirmarea rezervării în sistem;
- 2) rezervarea înregistrată în sistem;
- 3) modificarea/anularea rezervării;
- 4) invitația de trecere a frontierei de stat;
- 5) alte notificări de sistem.

36. *Fișierele log* - reprezintă obiecte informaționale destinate auditului informațional și implementării politicii de asigurare a securității informaționale. Orice modificare potențial periculoasă: creare, modificare, marcarea la ștergere, schimbarea statutului etc. trebuie să fie înregistrate în registre speciale (fișiere log), atestând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat modificarea potențial periculoasă. În caz că modificările potențial periculoase nu vor implica suprimarea fizică a datelor pentru fiecare document va fi posibil de văzut utilizatorul care a efectuat ultima modificare.

37. *Nomenclatoarele și clasificatoarele* - reprezintă o categorie de obiecte informaționale care constă din totalitatea metadatelor aferente SIPREF. SIPREF conține clasificatoare naționale gestionate de Serviciul Vamal, Agenția Servicii Publice și nomenclatoare interne proprii.

38. Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră se caracterizează prin 2 macroprocese generice-scenarii de bază:

1) Rezervare trecere la punctul de trecere a frontierei (PTF) cu parcări (Front-Office), care cuprinde următoarele procese:

- a) Accesare platformă;
- b) Procesul de rezervare fără cabinet personal;
- c) Procesul de rezervare prin Desk (prin parcare);
- d) Procesul de creare a cabinetului personal;
- e) Procesul de înregistrare a persoanelor delegate;
- f) Procesul de înregistrare a unităților de transport;
- g) Procesul de rezervare prin cabinet personal;
- h) Procesul de anulare/modificare a rezervării;
- i) Înregistrarea evenimentelor la parcare;
- j) Înregistrarea evenimentelor la PTF;
- k) Procesarea rândului la punctul de trecere.

2) Rezervare trecere la punctul de trecere a frontierei (PTF) fără parcări (Front-Office), care cuprinde următoarele procese:

- a) Accesare platformă;
- b) Procesul de rezervare fără cabinet personal;
- c) Procesul de creare a cabinetului personal;
- d) Procesul de înregistrare a persoanelor delegate;
- e) Procesul de înregistrare a unităților de transport;
- f) Procesul de rezervare prin cabinet personal;

- g) Procesul de anulare-modificare a rezervării;
- h) Înregistrarea evenimentelor la PTF;
- i) Procesarea rândului la punctul de trecere a frontierei.

39. Fiecare scenariu de bază, caracterizat prin procese concrete care presupun parcurgerea unor anumiți pași este dezvoltat, în Regulamentul privind funcționarea SIPREF.

40. Pentru asigurarea formării corecte a resursei informaționale a SIPREF, este necesară organizarea accesului la resursele informaționale ale următoarelor sisteme informaționale automatizate:

1) sistemele informaționale partajate:

- a) Platforma de interoperabilitate (Mconnect) destinată asigurării schimbului de date între sistemele informaționale deținute de participanții la schimbul de date;
- b) Serviciul electronic de autentificare și control al accesului (Mpass) - în vederea autentificării utilizatorilor în sistem;
- c) Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) - utilizat pentru semnarea documentelor în cadrul sistemului;
- d) Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), utilizat în scopul jurnalizării evenimentelor produse în sistem;
- e) Serviciul electronic guvernamental de notificare (MNotify) - utilizat pentru notificarea utilizatorilor sistemului despre evenimentele produse în sistem;

Sistemul Informațional Integrat Vamal - oferă acces la datele despre operatorii economici pentru verificarea datelor indicate în cereri;

2) Sistemul informațional automatizat “Registrul de Stat al Unităților de Drept”, care conține date despre toate categoriile de unități de drept, constituite în bază legală - în scopul preluării și validării datelor despre persoanele juridice privind corectitudinea combinațiilor de IDNO, denumire, cod CUATM, cod CAEM etc., necesare înregistrărilor, modificărilor care conțin date despre persoane juridice;

3) Sistemul informațional automatizat “Registrul de Stat al Populației”, care include date despre persoanele fizice - în vederea preluării și validării înregistrărilor, modificărilor care conțin date despre persoane fizice, și a verificării acestora privind corectitudinea combinațiilor de IDNP, nume, prenume, act de identitate;

4) Sistemul informațional automatizat “Registrul de Stat al Unităților Administrativ-Teritoriale și al Adreselor”, care cuprinde date cu privire unitățile teritorial-administrative, străzi, clădiri, amplasarea imobilelor etc.

41. Interoperabilitatea și schimbul de date dintre SIPREF și alte sisteme și resurse informaționale de stat se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) în conformitate cu cadrul normativ care reglementează domeniul interoperabilității și al schimbului de date.

Capitolul VI. SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SIPREF

42. Infrastructura tehnică a sistemului urmează să fie plasată în cadrul platformei tehnologice guvernamentale MCloud. Spațiul funcțional al SIPREF urmează să cuprindă toate serviciile și infrastructura hardware oferită de posesorul platformei MCloud, cum ar fi PaaS și IaaS.

43. Arhitectura SIPREF urmează să fie orientată spre prestarea serviciilor (SOA (Service-Oriented Architecture)), ceea ce permite ca SIPREF să fie integrat cu toate sistemele informaționale partajate precum: MPay, MSign, MPass, MLog și MNotify și cu alte sisteme informaționale ale altor autorități publice.

44. Datorită faptului că interfața de client a SIPREF este preconizată să fie navigatorul (browser) Web, nu sunt necesare resurse hardware și software adăugătoare semnificative.

45. Platforma tehnologică a SIPREF:

1) asigură formate unice de prezentare a datelor și protocoale comune de schimb de date;

2) oferă mecanisme de asigurare a concordanței bazelor de date ale SIPREF cu cele ale sistemelor informaționale ale altor autorități publice. Concordanța este respectată în termeni de clasificatoare, nomenclatoare, completitudine etc.;

3) pune la dispoziția dezvoltatorilor de software un cadru formal și metodologic propice creării și implementării sistemului de management al securității informaționale.

46. Produsele program și echipamentele SIPREF trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

1) să asigure posibilitatea stocării unor volume mari de informații;

2) să asigure posibilitatea extinderii funcționale și a puterii de calcul (extensibilitate și scalabilitate);

3) să susțină prelucrarea distribuită a datelor, accesul la resurse atât în rețeaua locală, cât și în rețeaua Internet;

4) să utilizeze un sistem unic de clasificare și codificare;

5) să funcționeze pe diferite platforme hardware;

6) să asigure fiabilitate înaltă;

7) să asigure consistența și completitudinea informației;

8) să susțină posibilitatea de modernizare în timpul procesului de exploatare.

47. SIPREF este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).

Capitolul VII. ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A SIPREF

48. Esența securității informaționale a SIPREF constă în următoarele:

1) prin securitate informațională se înțelege protecția resurselor și a infrastructurii informaționale a SIPREF împotriva acțiunilor premeditate sau accidentale cu caracter natural sau artificial, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului participanților la procesul de schimb informațional;

2) noțiunea de securitate informațională a SIPREF include o serie de termeni, cum ar fi: măsuri, politici, tehnologii, puncte de control, structură organizațională, atribuții și funcții în sistem. Este necesară identificarea acestor mijloace de control pentru a asigura securitatea informațională și pentru a le implementa în SIPREF;

3) colectarea, prelucrarea, stocarea și furnizarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

4) pentru a atinge un nivel sporit al securității informaționale trebuie să se țină cont de cele două părți componente ale acesteia - securitatea fizică și securitatea informațională:

a) securitatea fizică se referă la protejarea infrastructurii fizice a sistemului, a utilizatorilor sistemului și a componentelor fizice (puncte de acces în incinta clădirilor, acces la calculatoare, imprimante) prin aplicarea tuturor măsurilor de securitate;

b) securitatea informațională presupune protejarea informației prin aplicarea unor măsuri de securizare la nivel logic, prin utilizarea tehnologiilor informaționale. Aceasta include programele antivirus, delimitarea logică a subrețelelor, firewall, controlul asupra folosirii programelor piratate, evidența și actualizarea licențelor produselor software.

49. Pericolul informațional reprezintă un eveniment sau o acțiune posibilă, orientată spre cauzarea unui prejudiciu resurselor sau infrastructurii informaționale. Principalele pericole pentru securitatea informațională a SIPREF sunt:

1) colectarea și utilizarea ilegală a informației;

2) încălcarea tehnologiei de prelucrare a informației;

3) implementarea în produsele software și hardware a componentelor care realizează funcții neprevăzute în documentația care însoțește aceste produse;

4) elaborarea și răspândirea programelor ce pot afecta funcționarea normală a sistemelor informaționale și de comunicații, precum și a sistemelor de protecție a informației;

5) nimicirea, deteriorarea, suprimarea radioelectronică sau distrugerea mijloacelor hardware și/sau software de prelucrare a informației;

6) compromiterea credențialelor, a cheilor și a mijloacelor de protecție criptografică a informației;

7) scurgerea de informație prin canale tehnice;

8) implementarea dispozitivelor electronice de interceptare a informației în mijloacele tehnice de prelucrare, păstrare și transmitere a datelor prin canalele de comunicații, precum și în încăperile de serviciu ale administratorului tehnic;

9) nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație mecanice sau de alt tip;

10) tentativele de interceptare, interceptarea informației în rețelele de transmitere a datelor și în liniile de comunicații, decodificarea acestei informații și impunerea informației false;

11) utilizarea tehnologiilor informaționale necertificate, a mijloacelor de protecție a datelor, a mijloacelor de informatizare, de comunicații electronice și comunicații la crearea și dezvoltarea infrastructurii informaționale;

12) accesul neautorizat la resursele informaționale care se află în băncile și bazele de date;

13) încălcarea restricțiilor legale ce țin de răspândirea informației.

50. Modurile de realizare a pericolelor:

- 1) accesul nesancționat;
- 2) influența fizică asupra componentelor infrastructurii informaționale;
- 3) organizarea scurgerii informației prin canale diferite;
- 4) mituirea și intimidarea personalului.

51. Surse ale pericolelor sunt infractorii, funcționarii de stat corupți și utilizatorii de rea-credință.

52. SIPREF prevede următoarele cerințe și sarcini privind asigurarea securității informaționale:

1) securitatea informațională trebuie să fie conformă cerințelor legislației Republicii Moldova, precum și standardelor internaționale care nu contravin legii și permit sporirea gradului de securitate;

2) securitatea informațională trebuie să asigure:

a) confidențialitatea informației, care presupune limitarea, după caz, interzicerea accesului la informație pentru persoanele fără drepturi și împuterniciri corespunzătoare;

b) integritatea logică a informației, adică prevenirea introducerii, modificării, copierii, actualizării și nimicirii neautorizate a informației;

c) integritatea fizică a informației;

d) protecția infrastructurii informaționale împotriva deteriorării și încercărilor de modificare a funcționării.

53. Pentru îndeplinirea sarcinilor privind asigurarea securității informaționale și a protecției datelor cu caracter personal, în SIPREF se utilizează următoarele mecanisme:

1) autentificarea și autorizarea utilizatorilor prin intermediul serviciului MPass și mijloacele proprii ale sistemului;

2) managementul accesului;

3) înregistrarea acțiunilor și auditul prin utilizarea serviciului MLog;

4) criptarea informației.

54. Controlul riguros asupra acțiunilor care au loc în SIPREF pentru a putea depista la o fază mai timpurie unele încercări de a accesa date confidențiale sau de a aduce un prejudiciu premeditat sau accidental integrității informației se realizează prin intermediul jurnalizării evenimentelor. Setul de acțiuni supuse monitorizării poate fi extins de către administratorul de sistem al SIPREF.

55. Toate înregistrările privind acțiunile utilizatorilor în sistem și acțiunile care provin din exteriorul sistemului, trebuie să constituie subiect al unei analize detaliate în cazul depistării unor nereguli sau tentative de corupere sau acces neautorizat la datele din SIPREF.

56. Jurnalizarea evenimentelor în SIPREF se efectuează prin mijloace proprii, precum și prin integrarea sistemului cu serviciul MLog.

REGULAMENT
**privind organizarea și funcționarea Resursei informaționale a Sistemului informațional de
programare a rândurilor electronice la frontieră**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Resursei informaționale a Sistemului informațional de programare a rândurilor electronice la frontieră (SIPREF) (în continuare - *Regulament*) stabilește modul de organizare și conținutul informațional al SIPREF, subiecții raporturilor juridice în domeniul creării și funcționării SIPREF, drepturile și obligațiile acestora, obiectele informaționale și lista datelor incluse în acestea, procedurile de colectare și gestiune a datelor, accesul la datele SIPREF, interoperabilitatea cu alte registre și sisteme informaționale, modalitatea de ținere și asigurare a funcționării SIPREF, formele de exercitare a controlului și atragere la răspundere.

2. Noțiunile utilizate în cuprinsul prezentului Regulament corespund noțiunilor reglementate în anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului.

**II. SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE ÎN DOMENIUL CREĂRII,
EXPLOATĂRII ȘI UTILIZĂRII SIPREF, ATRIBUȚIILE ACESTORA**

3. Subiecții din domeniul creării, exploatării și al utilizării conținutului SIPREF sânt:

- 1) proprietarul SIPREF;
- 2) posesorul SIPREF;
- 3) deținătorul tehnic SIPREF;
- 4) administratorul SIPREF;
- 5) furnizorii de date/ registratorii de date pentru SIPREF;
- 6) destinatarii și utilizatorii SIPREF.

4. Proprietarul este statul care realizează dreptul de proprietate, de gestionare și utilizare a datelor din SIPREF.

5. Posesorul SIPREF cu drept de creare, gestionare, utilizare și deținere a resursei informaționale este Serviciul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor.

6. Posesorul are următoarele atribuții:

- 1) asigură condițiile juridice pentru crearea, administrarea, menținerea și dezvoltarea SIPREF;
- 2) stabilește scopurile și sarcinile funcționale ale SIPREF;
- 3) monitorizează procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în SIPREF;
- 4) gestionează activitatea de exploatare și ținere a conținutului informațional al SIPREF;
- 5) asigură securitatea și protecția datelor din SIPREF prin intermediul structurilor de stat specializate;
- 6) aprobă și coordonează cu deținătorul tehnic executarea modificărilor/rectificărilor solicitate în cererile privind erorile de sistem ale SIPREF, erorile cauzate de factorul uman în SIPREF;
- 7) incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a SIPREF;

- 8) autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces în SIPREF;
- 9) stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a SIPREF;
- 10) monitorizează și, după caz, ajustează cerințele de securitate și conformitate a SIPREF la domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- 11) exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a SIPREF.

7. Drepturile și obligațiile posesorului sânt stabilite în conformitate cu Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Hotărârea Guvernului nr. 4/2007 cu privire la aprobarea efectivului-limită și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Vamal.

8. Posesorul asigură păstrarea SIPREF până la adoptarea deciziei despre scoaterea din exploatare a acestuia. În cazul scoaterii din exploatare, datele și documentele conținute în acesta se transmit în arhivă, conform legislației.

9. Deținătorul tehnic este Instituția Publică “Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (CTIF).

10. Instituția Publică “Serviciul Tehnologii Informației și Securitate Cibernetică” (STISC) acordă găzduirea SIPREF pe platforma guvernamentală MCloud.

10. Deținătorul tehnic are următoarele atribuții:

- 1) asigură administrarea tehnică a SIPREF, inclusiv funcționalitatea și securitatea logică și cibernetică în conformitate cu actele normative în domeniu;
- 2) controlează și asigură funcționarea SIPREF;
- 3) execută modificările/rectificările solicitate în demersurile primite referitoare la erorile de sistem ale SIPREF, erorile cauzate de factorul uman în SIPREF, incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a SIPREF, cu condiția primirii în prealabil a aprobării posesorului, în rezultatul verificării de către posesor a corespunderii solicitării cu prevederile legislației;
- 4) asigură autorizarea accesului precum și suspendarea și revocarea drepturilor de acces în SIPREF, cu condiția primirii în prealabil a aprobării posesorului în rezultatul verificării de către posesor a corespunderii solicitării cu prevederile legislației;
- 5) elaborează și aprobă în comun cu posesorul Planul de continuitate al SIPREF, instituie activități de control menite să diminueze riscurile privind integritatea datelor SIPREF;
- 6) adresează posesorului demersuri privind autorizarea accesului precum și suspendarea și revocarea drepturilor de acces și întocmește lista nominală a angajaților acestuia cu drepturi în sistem și datele de contact, care este transmisă posesorului de fiecare dată când datele se modifică;
- 7) alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a SIPREF.

11. Activitatea deținătorului tehnic se supune auditului extern.

12. Responsabilitățile Administratorului sunt:

- 1) asigură funcționarea normală a sistemului informațional, garantând accesibilitatea, securitatea și integritatea datelor;
- 2) gestionează nomenclatoarele utilizatorilor sistemului în conformitate cu regulamentul de înregistrare a utilizatorilor în SIPREF - înregistrează noi utilizatori și alocă drepturile respective de acces, restricționează sau anulează drepturile utilizatorilor;
- 3) monitorizează activitatea utilizatorilor în sistem;
- 4) vizualizează și analizează fișierele log de sistem în vederea anticipării problemelor de securitate;

- 5) efectuează administrarea tehnică a infrastructurii sistemului informațional care prevede:
- 6) administrează și asigură funcționalitatea echipamentelor tehnice pe care rulează aplicațiile software, inclusiv și cel de securizare a perimetrului rețelei și accesului la date;
- 7) dispune sau închiriază canalele de acces în bandă largă la rețeaua Internet și rețeaua guvernamentală;
- 8) administrează serverul Web de aplicații prin intermediul căruia se prestează serviciile incluse în SIPREF.

13. Furnizori de date pentru SIPREF sunt destinatarii și utilizatorii sistemului. Destinatarii și utilizatorii SIPREF sunt persoanele fizice sau persoanele juridice beneficiari ai serviciilor SIPREF sau ai raporturilor juridice de gestionare automatizată SIPREF.

14. Furnizorul:

- 1) asigură corectitudinea și autenticitatea datelor introduse sau prezentate pentru a fi introduse în SIPREF;
- 2) actualizează informația prezentată în modul stabilit de actele normative;
- 3) asigură veridicitatea și corectitudinea datelor prezentate;
- 4) asigură confidențialitatea datelor recepționate și accesate;
- 5) utilizează datele din SIPREF conform scopului și destinației acestora;
- 6) raportează posesorului problemele de funcționalitate ale SIPREF.

15. Utilizatorii și rolurile lor în sistem:

1) *Administrator sistem*: utilizator uman, abilitat cu delimitarea utilizatorilor sistemului și configurația SIPREF, precum și cu startarea/stoparea/restartarea componentelor sistemului informațional. Dacă mediul tehnologic include capacități suficiente pentru îndeplinirea lucrărilor de administrare, atunci implementarea acestora în sistem este opțională. Categoria dată de actori are următoarele roluri distincte:

- a) folosește necondiționat toate funcționalitățile sistemului informațional;
- b) administrează serverul de aplicații;
- c) administrează baza de date în producție;
- d) administrează profilurile entităților juridice (operatorilor de transport);
- e) administrează profilurile utilizatorilor;
- f) generează rapoarte aferente auditului SIPREF și conținutului informațional al bazei de date a sistemului informațional;
- g) configurează și integrează șabloanele de documente, rapoarte și notificări;
- h) administrează sistemul de nomenclatoare;
- i) recepționează notificări de sistem;
- j) efectuează copii de rezervă a bazei de date.

2) *Șef post vamal*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de acces la informațiile din cadrul sistemului SIPREF ce țin de punctul vamal atașat în conformitate cu drepturile de acces atribuite, ținându-se cont de actele normative. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) accesează informația din sistemul SIPREF conform listei de restricție;
- b) înregistrarea reținerii și returnării;
- c) generează rapoarte aferente rolului său în sistem;
- d) recepționează notificări de sistem.

3) *Funcționar Serviciu Vamal*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de generare a itinerarelor ale posturilor vamale de la frontieră și monitorizarea lor. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) înregistrează itinerare pentru fiecare post vamal de la frontieră;
- b) generează rapoarte de analiză aferente rolului său în sistem;
- c) recepționează notificări de sistem.

4) *Operator punct de trecere a frontierei*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de acces la informațiile din cadrul sistemului SIPREF ce țin de punctul de trecere a frontierei atașat în conformitate cu drepturile de acces atribuite, ținându-se cont de actele normative. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) înregistrează intrările/ieșirile unităților de transport în/din punctul de trecere a frontierei atașat (aferent);
- b) accesează informația din sistemul SIPREF conform listei de restricție;
- c) generează rapoarte aferente rolului său în sistem;
- d) recepționează notificări de sistem.

5) *Administrator parcare*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de acces la informațiile din cadrul SIPREF în conformitate cu drepturile de acces atribuite, ținându-se cont de actele normative în vigoare. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) gestionarea utilizatorilor cu rolul "Operator parcare" per parcările atașate;
- b) înregistrează intrările/ieșirile unităților de transport în/din parcarele atașate (aferentă);
- c) accesează informația din sistemul SIPREF conform listei de restricție;
- d) generează rapoarte aferente rolului său în sistem;
- e) recepționează notificări de sistem.

6) *Operator parcare*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de înregistrare a intrării/ieșirii unităților de transport în/din parcarele atașate și acces la informațiile din cadrul sistemului SIPREF în conformitate cu drepturile de acces atribuite, ținându-se cont de actele normative în vigoare. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) înregistrează intrările/ieșirile unităților de transport în/din parcarele atașate (aferentă);
- b) accesează informația din sistemul SIPREF conform listei de restricție;
- c) generează rapoarte aferente rolului său în sistem;
- d) recepționează notificări de sistem.

7) *Administrator companie*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de creare a cabinetului personal, de înregistrare a rezervărilor și are acces la informațiile din cadrul sistemului SIPREF, în conformitate cu drepturile de acces atribuite, ținându-se cont de actele normative în vigoare. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) înregistrarea și gestionarea profilului entității juridice (operator de transport);
- b) înregistrarea rezervărilor pentru trecerea frontierei de stat;
- c) gestionarea utilizatorilor (persoanelor delegate) a entității juridice (operator de transport);
- d) gestionarea unităților de transport a entității juridice (operator de transport);
- e) vizualizarea rezervărilor după statut (active, utilizate, anulate);
- f) accesarea informației din sistemul SIPREF conform listei de restricție;
- g) generează rapoarte aferente rolului său în sistem;
- h) recepționarea notificărilor de sistem.

8) *Persoana delegată*: actor uman care include totalitatea funcționalităților de înregistrare a rezervărilor și are acces la informațiile din cadrul sistemului SIPREF, în conformitate cu drepturile de acces atribuite, ținându-se cont de actele normative în vigoare. Categoria dată de utilizatori dispune de următoarele roluri distincte:

- a) înregistrarea rezervărilor pentru trecerea frontierei de stat;
- b) gestionarea unităților de transport a entității juridice (operator de transport);
- c) vizualizarea rezervărilor după statut (active, utilizate, anulate);
- d) accesarea informației din sistemul SIPREF conform listei de restricție;
- e) generează rapoarte aferente rolului său în sistem;
- f) recepționarea notificărilor de sistem.

9) *Internaut (Utilizator Internet)*: un actor uman, care accesează interfața publică Web a SIPREF în vederea explorării informațiilor cu caracter public aferente Sistemului Informațional. Actorul dat are următoarele roluri:

- a) accesează interfața Web de explorare a Conținutul public al SIPREF;
- b) înregistrează rezervări pentru trecerea frontierei de stat fără crearea cabinetului personal;
- c) vizualizează informația cu caracter statistic, aferentă exploatarea SIPREF.

III. SPAȚIUL INFORMAȚIONAL, OBIECTELE INFORMAȚIONALE SIPREF

16. Datele conținute în SIPREF se elaborează și se clasifică conform prevederilor actelor legislative, regulamentelor și standardelor aprobate, specificației tehnice a resurselor și sistemelor informaționale utilizate în contextul gestionării automatizate a solicitărilor de rezervare și proceselor aferente.

17. Spațiul informațional creat de SIPREF este parte componentă a Resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova.

18. Obiectele informaționale SIPREF includ:

- 1) rezervările;
- 2) profilurile utilizatorilor;
- 3) entitățile juridice;
- 4) unitățile de transport;
- 5) persoanele fizice;
- 6) rapoartele;
- 7) notificările;
- 8) fișierele log;
- 9) nomenclatoarele și clasificatoarele.

19. Identificarea obiectelor SIPREF se efectuează prin utilizarea pentru fiecare dintre ele a numărului de identificare unic generat și atribuit de sistem.

20. Identificatorul obiectului informațional “*rezervări*” este cheia unică formată din litere și cifre.

21. Identificatorul obiectului informațional “*entități juridice*”:

- 1) pentru rezidenții Republicii Moldova - este numărul de identificare de stat al persoanelor juridice (IDNO), preluat din *Registrul de Stat al Unităților de Drept*. Adicional se va indica separat și numărul de identificare EORI;
- 2) pentru nerezidenți - este numărul de identificare EORI.

22. Identificatorul obiectului informațional “*unități de transport*” este numărul de înmatriculare al unității de transport.

23. Identificatorul obiectului informațional “*persoane fizice*” este numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), extras din *Registrul de Stat al Populației*.

24. *Rezervările* - reprezintă obiectul informațional principal al sistemului, care conține minim următoarele date:

- 1) numărul de înmatriculare a unității de transport;
- 2) punctul de trecere a frontierei de stat;
- 3) data și ora rezervării;
- 4) modul de trecere a frontierei de stat: cu încărcătură, fără încărcătură;
- 5) numărul declarației vamale în cazul când unitatea de transport este cu încărcătură;
- 6) tipul mărfii în cazul când unitatea de transport este cu încărcătură: Mărfuri perisabile și animale vii sau Generale;
- 7) statutul de Agent Economic Autorizat (*în continuare AEO*): Da sau Nu.

25. Profilurile utilizatorilor - reprezintă un obiect informațional care constă din totalitatea datelor aferente utilizatorilor autorizați. Profilul utilizatorului va conține totalitatea informației aferentă acestuia (informație pentru autorizarea în sistem, nume, prenume, date de identificare, adresa poștală, telefon de contact, email, la care entitate economică este atașat etc.) și a funcționalităților SIPREF accesibile utilizatorului (drepturile și rolurile aferente acestuia). Profilul utilizatorului va livra istoria activității acestuia în cadrul SIPREF.

26. *Entitățile juridice* - reprezintă un obiect informațional care conține următoarele date:

- 1) denumirea operatorului de transport;
- 2) IDNO/EORI - numărul de identificare al operatorului de transport;
- 3) adresa juridică - raionul, localitatea, strada, numărul casei, blocului, apartamentului și codul poștal;
- 4) administrator - IDNP, numele și prenumele administratorului operatorului de transport;
- 5) telefon - numărul de telefon al operatorului de transport;
- 6) email - adresa de email a operatorului de transport.

27. *Unitățile de transport* - reprezintă setul de date privind unitățile de transport aferente entității juridice și conține următoarele date:

- 1) număr înmatriculare - numărul de înmatriculare al unității de transport;
- 2) datele de contact ale conducătorului auto;
- 3) IDNO-ul/EORI-ul entității juridice - numărul de identificare al entității juridice care deține unitatea de transport;
- 4) mențiune - marca și modelul unității de transport;
- 5) activ - indică în sistem faptul că înregistrarea este sau nu activă.

28. *Persoanele fizice* - reprezintă un obiect informațional care include date privind persoanele delegate ale entității juridice (operatorul de transport). Obiectul informațional conține următoarele date:

- 1) IDNP-ul și inițialele persoanei fizice;
- 2) datele de contact: telefon, email.

29. *Rapoartele* - reprezintă setul de rapoarte standard (incorporate fizic) sau generate ad-hoc de SIPREF, destinate tuturor nivelurilor de utilizatori la resursele SIPREF conform listelor de acces restricționat, în vederea publicării, gestiunii și monitorizării activității tuturor celor implicați

în utilizarea și gestiunea SIPREF. Ținând cont de natura lor, rapoartele vor fi accesibile atât din interfața cu acces restricționat pentru utilizatorii autorizați, cât și din interfața publică Web pentru vizitatorii Internet (internauți) conform drepturilor de acces. Sistemul de raportare a SIPREF va delimita 3 categorii de rapoarte:

- 1) Rapoarte interne - rapoartele de analiză destinate rolurilor utilizatorilor în dependență de nivelul de acces a lor stabilit în sistem;
- 2) Indicatori de performanță - set de indicatori KPI în baza cărora este apreciată starea SIPREF (numărul locurilor disponibile pentru rezervare la zi, numărul rezervărilor active, numărul rezervărilor anulate, cele mai libere puncte de trecere a frontierei de stat, etc.);
- 3) Rapoarte publice - rapoartele destinate publicului larg, care conțin date cu caracter public și nu conțin date personalizate. Această categorie de ieșiri va furniza, în special, valori ale indicatorilor KPI cu caracter public.

30. *Notificările* - sunt parte componentă a mecanismului de notificare al SIPREF. Notificările se vor genera prin mijloacele disponibile (email, SMS, cabinetul virtual) per fiecare categorie de utilizatori, la apariția evenimentului în sistem ce vizează categoria de utilizatori respectivă. Pot fi delimitate tipurile de notificări ale SIPREF privind:

- 1) confirmarea înregistrării utilizatorului în sistem;
- 2) confirmarea rezervării în sistem;
- 3) rezervarea înregistrată în sistem;
- 4) modificarea/anularea rezervării;
- 5) invitația de trecere a frontierei de stat;
- 6) alte notificări de sistem.

31. *Fișierele log* - reprezintă obiecte informaționale destinate auditului informațional și implementării politicii de asigurare a securității informaționale. Orice modificare potențial periculoasă: creare, modificare, marcarea la ștergere, schimbarea statutului etc. trebuie să fie înregistrate în registre speciale (fișiere log), atestând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat modificarea potențial periculoasă. În caz că modificările potențial periculoase nu vor implica suprimarea fizică a datelor pentru fiecare document va fi posibil de văzut utilizatorul care a efectuat ultima modificare.

32. *Nomenclatoarele și clasificatoarele* - reprezintă o categorie de obiecte informaționale care constă din totalitatea metadatelor aferente SIPREF. SIPREF conține clasificatoare naționale gestionate de Serviciul Vamal, Agenția Servicii Publice și nomenclatoare interne proprii SIPREF.

IV. REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A DATELOR SIPREF

33. Utilizatorii beneficiază de drepturi de acces la informația din SIPREF conform atribuțiilor și funcțiilor deținute și regimul juridic al informației accesate. Nivelul de acces la informație pentru fiecare utilizator corespunde funcției de serviciu și/sau profilului de acces. Informația conținută în SIPREF se accesează în conformitate cu „Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public” și în limitele stabilite de aceasta, precum și cu alte acte normative.

34. Dreptul de acces la resursele informaționale ale SIPREF este segmentat pe unități de conținut, atribuind prerogative partajate, și anume: vizualizare, adăugare, redactare și ștergere.

35. Accesul la resursele informaționale ale SIPREF este segmentat pentru utilizatorii interni ai SIPREF și utilizatorii externi.

36. Utilizatori interni ai SIPREF sânt posesorul, deținătorul tehnic, administratorul și alți utilizatori, ale căror drepturi de acces sânt definite în acte normative.

37. Posesorul are acces cu drept de vizualizare a datelor din SIPREF, în limita scopului și atribuțiilor legale.

38. Deținătorul tehnic are acces tehnic la datele din SIPREF, în scopul prestării serviciilor de administrare, inclusiv mentenanță adaptivă și perfectivă a SIPREF.

39. Administratorul sistemului informațional are acces tehnic la datele din SIPREF, în scopul prestării serviciilor de înregistrare și administrare a profilurilor utilizatorilor sistemului, inclusiv mentenanță adaptivă și perfectivă a SIPREF.

40. Utilizatori externi ai SIPREF sânt furnizorii, destinatarii, precum și alți utilizatori cu drept de acces în limitele legii.

41. Furnizorii pot modifica și radia datele introduse de aceștia până a se tasta opțiunea expedierii acestora în SIPREF.

42. Furnizorii au acces de vizualizare a informației din SIPREF potrivit drepturilor acordate de posesor.

43. Destinatarii datelor din SIPREF nu este în drept să modifice datele obținute, iar la utilizarea acestora este obligat să indice sursa.

44. Terții au acces informațional la datele din SIPREF, ceea ce presupune vizualizarea informației numai în formatul individual permis pentru fiecare utilizator în parte, întrucât conținutul informațional al SIPREF este determinat atât de date publice, cât și de date cu acces limitat.

45. Accesul la datele din SIPREF se realizează prin:

- 1) acordarea accesului public la informația cu caracter public, plasată pe SIPREF;
- 2) acordarea accesului în limitele prevederilor actelor normative prin intermediul poștei electronice sau al altor mijloace de comunicații sau prin intermediul altor sisteme informaționale interoperabile cu SIPREF;
- 3) acordarea accesului utilizatorilor interni la cerere.

46. Informația din SIPREF se eliberează la solicitare de către posesorul sistemului. Se interzice dezvăluirea datelor cu caracter personal extrase din SIPREF în scopuri contrare legii.

47. Exploatarea SIPREF fără autorizare nominală este strict interzisă și urmează a fi considerată ca acces neautorizat la un sistem informațional public, cu excepția exploatării datelor publice plasate pe SIPREF.

48. Dreptul de acces la SIPREF nu este unul permanent, acesta poate fi suspendat sau revocat în circumstanțele prevăzute în pct. 47 din Regulament. Introducerea și/sau modificarea datelor în SIPREF de pe un nume sau profil de utilizator străin este strict interzisă, urmând a fi considerată ca acces neautorizat. Utilizatorii urmează să se asigure de faptul că profilul de utilizator, precum și semnătura electronică sânt confidențiale.

V. STRUCTURA, FUNCȚIILE ȘI SCENARIILE SIPREF

50. SIPREF constituie o aplicație informatică pentru formularea și administrarea solicitării electronice de rezervare cu accesul utilizatorilor. Aceasta presupune automatizarea procesului de formulare a solicitării de rezervare în format electronic, având următoarele funcții:

1) *asigurarea vizualizării informației publice* - funcționalitate disponibilă public tuturor internauților pentru vizualizarea informației publice depersonalizate (de ex. numărul locurilor disponibile per fiecare punct de trecere a frontierei);

2) *rezervarea fără cabinet personal* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolul “internaut” care permite solicitarea rezervării trecerii frontierei de stat la anumit punct de trecere a frontierei la o dată și oră anumită conform itinerarului disponibil fără necesitatea autentificării în sistem;

3) *anularea rezervării fără cabinet personal* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolul “internaut” care permite anularea rezervării active fără necesitatea autentificării în sistem;

4) *crearea cabinetului personal* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolul “internaut” pentru crearea cabinetului personal. Vor exista 2 metode de înregistrare în sistem: una prin utilizarea semnăturii electronice (serviciul MSign) și cealaltă prin completarea formularului de înregistrare;

5) *managementul companiilor aferente* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolul “administrator companie” care permite crearea poștelor companiilor aferente;

6) *managementul persoanelor delegate* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolul “administrator companie” care permite înregistrarea sau excluderea persoanelor delegate per companie;

7) *managementul unităților de transport* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolurile “administrator companie” și “persoana delegată” pentru înregistrarea sau excludere unităților de transport aferente companiei;

8) *rezervarea prin cabinet personal* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolurile “administrator companie” și “persoana delegată” care permite solicitarea rezervării trecerii frontierei de stat la un anumit punct de trecere a frontierei la o dată și oră anumită conform itinerarului disponibil;

9) *anularea rezervării prin cabinet personal* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolurile “administrator companie” și “persoana delegată” care permite anularea rezervării active;

10) *crearea itinerarelor pentru posturile vamale* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolul de “funcționar al Serviciului Vamal” care permite crearea itinerarelor per fiecare punct vamal (de la frontieră) în baza capacității de procesare a punctului vamal (numărul de benzi, timpul de procesare per fiecare unitate de transport în dependență de tipul operatorului și tipul mărfii transportate). Itinerarele create vor avea o perioadă de valabilitate prestabilită;

11) *înregistrarea intrărilor/ieșirilor în/din parcare* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolurile “operator parcare” și “administrator parcare” care efectuează înscrieri privind intrarea/ieșirea în/din parcare aferentă. În cazul utilizării camerelor de citire și recunoaștere a numerelor de înmatriculare, aceste înregistrări vor fi preluate de la aceste camere;

12) *înregistrarea intrărilor/ieșirilor în/din punctul de trecere a frontierei* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor cu rolurile “Operator punct de trecere a frontierei” care efectuează înscrieri privind intrarea/ieșirea în/din punctul de trecere a frontierei aferent. În cazul utilizării camerelor de citire și recunoaștere a numerelor de înmatriculare, aceste înregistrări vor fi preluate de la aceste camere;

13) *primirea de notificări* - funcționalitate disponibilă utilizatorilor pentru recepționarea mesajelor de notificare de către utilizatorii implicați în procesul de trecere a frontierei de stat. SIPREF va livra utilizatorilor notificări privind orice eveniment ce vizează rezervările, stările lor și alte mesaje aferente evenimentelor în sistem. Pentru notificarea utilizatorilor deținători de semnătură electronică se va utiliza mecanismul existent de interacțiune cu serviciul guvernamental de notificare MNotify din cadrul M-Cloud;

14) *generarea de rapoarte* - funcționalitate accesibilă utilizatorilor sistemului care permite generarea rapoartelor ad-hoc privind Conținutul informațional al SIPREF și activitatea utilizatorilor. Rapoartele în cauză sunt utile pentru analiza bazei informaționale a sistemului, performanței utilizării sistemului de rezervare la trecerea frontierei de stat și anticiparea problemelor de securitate informațională;

15) *administrarea utilizării SIPREF* - totalitatea funcționalităților destinate administratorului de sistem prin intermediul cărora acesta administrează lista de roluri, utilizatorii și drepturile asociate utilizatorilor autorizați:

a) pentru utilizatorii cu rolul “Administrator sistem” se vor furniza funcționalitățile prin intermediul cărora se vor administra utilizatorii cu rolul “Operator punct de trecere a frontierei” și “Administrator parcare”;

b) pentru utilizatorii cu rolul “Administrator parcare” se vor furniza funcționalitățile prin intermediul cărora se vor administra utilizatorii cu rolul “Operator parcare”;

16) *administrarea clasifcatoarelor* - totalitatea funcționalităților destinate administratorului de sistem prin intermediul cărora acesta administrează totalitatea clasifcatoarelor și nomenclatoarelor aferente soluției informaționale;

17) *alte activități de administrare* - totalitatea funcționalităților accesibile administratorului de sistem destinate administrării și auditului SIPREF: menținerea listei și integrității credențialelor utilizatorilor pentru care interacțiunea se realizează prin intermediul certificatului digital și extragerea rapoartelor din sistem în vederea analizei și depistării unor eventuale probleme de securitate logică și fizică a SIPREF, etc. Administratorul de sistem va dispune de un mecanism de administrare a profilurilor actorilor sistemului, implicați în sistemul de rezervare a trecerii frontierei de stat. Acest mecanism va permite definirea parametrilor de acces la interfață, servicii, fișiere și conținutul bazei de date. Administrarea SIPREF va include implementarea totalității funcționalităților asigurării viabilității și integrității SIPREF (generarea copiilor de rezervă, restabilirea datelor, startarea/stoparea/restartarea serviciului, etc.).

51. În SIPREF se utilizează următoarele scenarii de bază:

1) *scenariul de creare a cabinetului personal* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) administratorul companiei accesează pagina publică a sistemului și se autentifică în sistem utilizând serviciul MPass;

b) după autentificare, administratorul companiei va putea crea profiluri pentru fiecare companie a sa. Pentru companiile rezidente a Republicii Moldova se va valida informația dacă la compania solicitată administratorul este persoana dată, iar caz contrar nu i se va permite atașarea companiei. Ca rezultat a înregistrării în sistem se vor forma profilul utilizatorului și profilul companiei.

2) *scenariul de înregistrare a persoanelor delegate* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) administratorul companiei accesează pagina publică a sistemului și se autentifică în sistem utilizând serviciul MPass. Administratorul companiei alege profilul companiei din lista companiilor anterior atașate și completează formularul de înregistrare a persoanei delegate (IDNP, inițiale, email, număr de telefon);

b) după înregistrare, sistemul va genera o notificare către persoana delegată cu datele de autentificare (login și parola, care urmează a fi modificată la prima autentificare). La fiecare autentificare în sistem, pentru companiile rezidente a Republicii Moldova se va valida informația dacă administratorul companiei selectate este persoana dată, iar caz contrar nu i se va permite selectarea companiei date.

3) *scenariul de înregistrare a unităților de transport* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) administratorul companiei sau persoana delegată accesează pagina publică a sistemului și alege metoda de autentificare: serviciul MPass sau login+parola. În continuare alege profilul companiei din lista companiilor anterior atașate și completează formularul de înregistrare a unităților de transport (marca și modelul unității de transport, numărul de înmatriculare) și, după caz, datele conducătorului auto (IDNP, inițiale, email, număr de telefon);

b) după înregistrare, sistemul va genera o notificare către conducătorul auto (în caz dacă este indicat) despre atașarea unității de transport la companie.

4) *scenariul de rezervare prin cabinet personal* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) administratorul companiei sau persoana delegată accesează pagina publică a sistemului și alege metoda de autentificare: serviciul MPass sau login+parola. În continuare alege profilul companiei din lista companiilor anterior atașate, indică punctul de trecere a frontierei, opțiunea de timp disponibilă din calendarul afișat. La următorul pas în dependență de tipul opțiunii de timp selectate completează următoarele date: numărul declarațiilor vamale în cazul selectării opțiunii de timp de tipul “Rând general”, “Mărfuri perisabile și animale vii” sau “AEO”, numărul certificatului AEO în cazul selectării opțiunii de timp de tip “AEO”, unitatea de transport (numerele de înmatriculare a capului tractor și a remorcilor/semiremorcilor după caz). La pasul următor se vor completa datele despre operatorul de transport (entitatea juridică) și datele conducătorului auto;

b) după validarea datelor completate sistemul va notifica utilizatorul despre acceptarea rezervării sau refuzul înregistrării rezervării;

c) în cazul înregistrării rezervării, sistemul va genera o notificare către administratorul companiei, persoanele delegate pe companie, conducătorul auto (în caz dacă este indicat) despre rezervarea înregistrată. Conținutul notificării trebuie să includă numărul de identificare a rezervării.

5) *scenariul de rezervare fără cabinet personal* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) utilizatorul internet (internaut) accesează pagina publică a sistemului;

b) la pasul următor indică punctul de trecere a frontierei, opțiunea de timp disponibilă din calendarul afișat. Apoi în dependență de tipul opțiunii de timp selectată completează următoarele date: numărul declarațiilor vamale în cazul selectării opțiunii de timp de tipul “Rând general”, “Mărfuri perisabile și animale vii” sau “AEO”, numărul certificatului AEO în cazul selectării opțiunii de timp de tip “AEO”, unitatea de transport (numerele de înmatriculare a capului tractor și a remorcilor/semiremorcilor după caz). La pasul următor se vor completa datele despre operatorul de transport (entitatea juridică) și datele conducătorului auto.

c) după validarea datelor completate sistemul va notifica utilizatorul despre acceptarea rezervării sau refuzul înregistrării rezervării;

d) în cazul înregistrării rezervării, sistemul va genera o notificare prin e-mail despre rezervarea înregistrată către Solicitant (conducătorul auto) indicat în solicitarea de rezervare. Conținutul notificării trebuie să includă numărul de identificare a rezervării.

6) *scenariul de rezervare prin desk-ul parcării* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) utilizatorul internet (internaut) accesează pagina de rezervare a trecerii frontierei de stat pe desk-ul parcării. Desk-ul parcării este atașat punctului de trecere a frontierei unde va avea loc trecerea frontierei;

b) apoi utilizatorul alege opțiunea de timp disponibilă din calendarul afișat pentru punctul de trecere a frontierei la care este atașată parcare. Apoi în dependență de tipul opțiunii de timp selectat completează următoarele date: numărul declarațiilor vamale în cazul selectării opțiunii de timp de tipul “Rând general”, “Mărfuri perisabile și animale vii” sau “AEO”, numărul certificatului AEO în cazul selectării opțiunii de timp de tip “AEO”, unitatea de transport (numerele de înmatriculare a capului tractor și a remorcilor/semiremorcilor după caz). La pasul următor se vor completa datele despre operatorul de transport (entitatea juridică) și datele conducătorului auto;

c) după validarea datelor completate sistemul va notifica utilizatorul despre acceptarea rezervării sau refuzul înregistrării rezervării;

d) în cazul înregistrării rezervării, sistemul va genera o notificare prin email despre rezervarea înregistrată către Solicitant (conducătorul auto) indicat în solicitarea de rezervare.

7) *scenariul de modificare/anulare a rezervării prin cabinet personal* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) administratorul companiei sau persoana delegată accesează pagina publică a sistemului și alege metoda de autentificare: serviciul MPass sau login+parola. În continuare alege profilul companiei din lista companiilor anterior atașate, selectează rezervarea activă, o modifică sau o anulează după caz. În cazul modificării se acceptă doar modificarea timpului rezervării, a numărului de înmatriculare a capului de tractor și a conducătorului auto;

b) după validarea datelor completate sistemul va notifica utilizatorul despre acceptarea modificării/anulării sau refuzul;

c) în cazul validării cu succes, sistemul va genera o notificare către administratorul companiei, persoanele delegate pe companie, conducătorul auto (în caz dacă este indicat) despre modificarea/anularea rezervării.

8) *scenariul de modificare/anulare a rezervării fără cabinet personal* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) utilizatorul internet (internaut) accesează pagina publică a sistemului și caută rezervarea după numărul de identificare a rezervării;

b) în cazul identificării rezervării, sistemul va reîmte o notificare cu un cod OTP la email-ul indicat în rezervare.

Pentru a trecere la pasul următor utilizatorul internet (internaut) va indica codul OTP recepționat. Apoi se alege acțiunea asupra rezervării: anulare sau modificare. În cazul modificării

se acceptă doar modificarea timpului rezervării, numărului de înmatriculare a capului de tractor și a conducătorului auto;

c) după validarea datelor completate sistemul va notifica utilizatorul despre acceptarea modificării/anulării sau refuzul;

d) după modificarea/anularea rezervării, sistemul va genera o notificare despre modificarea/anularea rezervării către email-ul indicat la înregistrarea rezervării;

9) *scenariul intern automatizat de anulare a rezervărilor* presupune parcurgerea următorilor pași:

a) sistemul cu o periodicitate prestabilită formează lista rezervărilor programate nevalorificate prin neprezentare la parcare atașată punctului de trecere a frontierei în perioada stabilită (parametru setat la nivel de sistem de ex. cu oră înainte de ora rezervată);

b) apoi sistemul anulează rezervările stabilite în lista menționată mai sus. Pentru fiecare rezervare anulată sistemul va remite notificări despre anularea rezervării cu indicarea motivului către e-mailul indicat la înregistrarea rezervării și în cazul existenței cabinetului personal a companiei (operator de transport) - către administratorul companiei, persoanele delegate pe companie și conducătorul auto a unității de transport vizate (în cazul în care este indicat).

10) *scenariul procesării rândului la punctul de trecere* presupune următoarele etape:

a) sistemul cu periodicitate stabilită (parametru setat la nivel de sistem) formează lista unităților de transport pentru trecerea frontierei de stat pentru opțiunea de timp parvenită. Lista unităților de transport pentru trecerea frontierei de stat pentru slot-ul parvenit se formează în felul următor:

La pasul 1 se formează lista unităților de transport neprocesate (rezervările confirmate prin prezența în parcare) din opțiunea de timp (opțiunile de timp) precedent(e) (care n-au reușit să treacă frontiera din motivul procesării întârziate de către punctul de trecere).

La pasul 2 se formează lista unităților de transport (rezervările confirmate prin prezența în parcare) din opțiunea de timp parvenită.

La pasul 3 se combină ambele liste precedente și se formează lista preliminară a unităților de transport pentru trecerea frontierei de stat conform priorității stabilite în sistem.

În cazul când numărul de unități de transport sunt mai puține decât volumul de procesare a punctului de trecere se selectează rezervările programate pentru opțiunile de timp următoare în parcare atașată punctului de trecere și i se propune modificarea rezervării existente pentru opțiunea de timp parvenită. În acest sens sistemul va remite operatorilor de transport (administratorul companiei, persoana delegată sau conducătorului auto) notificarea cu propunerea de modificare a rezervării. În cazul acceptării modificării sistemul va completa lista preliminară formată la pasul 3. Procedura de modificare a rezervărilor va dura până la atingerea numărului suficient de rezervări (unități de transport) per opțiunea de timp parvenită la punctul de trecere.

În cazul când numărul de unități de transport sunt mai multe decât volumul de procesare a punctului de trecere se selectează ultimele rezervări din lista preliminară formată la pasul 3 care depășesc volumul de procesare a punctului de trecere și sistemul notifică operatorii de transport despre întârzierile apărute la trecerea frontierei de stat cu indicarea termenului preliminar. Rezervările menționate nu se vor include în lista finală, însă va fi inclusă lista rezervărilor (unități de transport) neprocesate pentru următoare opțiunea de timp.

În cazul când numărul de unități de transport (rezervări) este suficient pentru procesare, sistemul formează lista finală a rezervărilor (unităților de transport) și notifică operatorii de transport.

La pasul 4 se formează lista rezervărilor (unităților de transport) pentru opțiunea de timp următoare și se notifică operatorii de transport despre rezervările apropiate.

Sistemul va afișa pe ecranele outdoor amplasate în parcări lista unităților de transport invitate pentru trecerea frontierei de stat atașate punctului de trecere (mesajul va fi în 3 limbi: română, engleză și rusă).

b) la intrarea în punctul de trecere a unității de transport (autorizate pentru opțiunea de timp parvenită) sunt 2 opțiuni de înregistrare a evenimentului dat în sistem:

- 1) utilizatorul cu rolul Operator punct de trecere a frontierei manual înregistrează evenimentul dat în sistem;
- 2) preluarea datelor de la camera de recunoaștere a numărului de înmatriculare a unității de transport amplasată la intrarea în punctul de trecere frontierei.

La ieșirea din punctul de trecere a frontierei a unității de transport sunt 3 opțiuni de înregistrare a evenimentului dat în sistem:

- 1) utilizatorul cu rolul Operator punct de trecere a frontierei înregistrează evenimentul dat în sistem;
- 2) preluarea datelor de la camera de recunoaștere a numărului de înmatriculare a unității de transport amplasată la ieșirea din punctul de trecere frontierei;
- 3) preluarea datelor din Sistemul Informațional Integrat al Serviciului Vamal.

Ulterior după înregistrarea evenimentului (intrare sau ieșire), sistemul notifică utilizatorii companiei asociați rezervării și Șeful postului vamal despre acest eveniment.

c) la intrarea unității de transport în parcare utilizatorul cu rolul operator parcare sau administrator parcare înregistrează evenimentul respectiv în sistem. În cazul utilizării camerei de recunoaștere a numărului de înmatriculare amplasată la intrarea în parcare, înregistrarea evenimentului dat în sistem se va efectua în urma preluării datelor de la cameră.

La ieșirea unității de transport din parcare utilizatorul cu rolul operator parcare sau administrator parcare înregistrează evenimentul respectiv în sistem. În cazul utilizării camerei de recunoaștere a numărului de înmatriculare amplasată la ieșirea din parcare, înregistrarea evenimentului dat în sistem se va efectua în urma preluării datelor de la cameră.

În ambele cazuri, sistemul va notifica utilizatorii atașați companiei a cărei unitate de transport vizată îi aparține (în cazul dacă unitatea de transport este regăsită în sistem) despre evenimentele care au avut loc.

VI. INTEROPERABILITATEA CU ALTE SISTEME INFORMAȚIONALE

52. SIPREF trebuie să ofere o interfață ergonomică, intuitivă și accesibilă tuturor tipurilor de utilizatori. Sistemul trebuie să posede un design responsive care să permită accesarea lui atât pe stațiile de lucru, cât și pe orice dispozitive mobile (de ex. tablete, smartphone) care suportă HTML5.

53. În dependență de categoria utilizatorului (dreptul și rolurile acestora) sistemul informațional furnizează o interfață inedită fiecărei categorii de utilizator.

54. SIPREF posedă interfețe în limbile română, engleză și rusă.

55. Interfața utilizator a sistemului informațional asigură filtrarea înregistrărilor ce corespund criteriului de căutare prezentate utilizatorilor, în funcție de drepturile lor de acces. Conținutul oricărui tabel cu rezultate trebuie să poată fi exportat în format CSV, XLSX, DOCX și PDF.

56. Pentru asigurarea actualizării operative și automate a conținutului informațional al SIPREF cu informație veridică, poate fi efectuată interacțiunea și sincronizarea datelor cu alte sisteme informaționale, importându-se automat sau exportându-se date spre verificare și/sau completare a conținutului informațional al SIPREF.

57. SIPREF asigură interacțiunea și schimbul de date cu următoarele resurse informaționale automatizate:

- 1) Sistemul Informațional Integrat Vamal;
- 2) Sistemul Informațional Automatizat “Registrul de Stat al Unităților de Drept”;
- 3) Sistemul Informațional Automatizat “Registrul de Stat al Populației”;
- 4) Sistemul Informațional Automatizat “Registrul de Stat al Unităților Administrativ-Teritoriale și al Adreselor”;
- 5) alte sisteme informaționale automatizate, considerate necesare pentru implementarea și dezvoltarea SIPREF.

58. SIPREF utilizează următoarele servicii electronice guvernamentale de platformă:

1) Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) - serviciu reutilizabil, furnizat la nivelul platformei tehnologice comune a Guvernului, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil pentru diferite soluții de aplicare și verificare a autenticității semnăturii electronice de către utilizatori (inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale și a serviciilor electronice), oferite de către furnizorii de semnătură electronică în conformitate cu legislația;

2) Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) - serviciu centralizat, reutilizabil, componentă a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), care are scopul de a oferi un mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și audit, asigurând evidența evenimentelor, în contextul utilizării sistemelor informaționale;

3) Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) - serviciu reutilizabil, furnizat la nivelul platformei tehnologice guvernamentale comune, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice;

4) Platforma de interoperabilitate MConnect destinată asigurării schimbului de date între sistemele informaționale deținute de participanții la schimbul de date;

5) Sistemul informațional partajat MNotify utilizat subsistemul informațional care furnizează mecanismul de notificare tuturor sistemelor informaționale găzduite în MCloud.

VII. ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI SIPREF

59. Datele din SIPREF fac parte din categoria datelor care necesită a fi protejate. Asigurarea securității, confidențialității și a integrității datelor prelucrate în cadrul SIPREF se efectuează de către subiecții cu drepturi de acces la sistem cu respectarea strictă a cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora.

60. Măsurile de protecție și securitate a datelor din SIPREF reprezintă o parte componentă a lucrărilor de creare, dezvoltare și exploatare a SIPREF și se actualizează de către toți subiecții SIPREF.

61. Obiecte ale asigurării protecției și securității datelor din SIPREF se consideră tot complexul de mijloace software și hardware care asigură realizarea proceselor informaționale:

- 1) baza de date, sistemele informaționale, sistemele operaționale, sistemele de gestiune a bazelor de date, sistemele de evidență și alte aplicații care asigură funcționarea SIPREF;
- 2) sistemele de comunicații electronice, rețelele, serverele, calculatoarele și alte mijloace tehnice de prelucrare a datelor.

62. Securitatea informațională a SIPREF se efectuează prin aplicarea metodelor și efectuarea acțiunilor descrise în Planul de continuitate al SIPREF și, după caz, a procedurilor operaționale.

63. Protecția datelor din SIPREF se efectuează prin următoarele metode:

- 1) prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor care pot duce la distrugerea sau denaturarea datelor;
- 2) utilizarea obligatorie a produselor de program licențiate aprobate; orice solicitare de instalare a unui produs de program trebuie coordonată cu deținătorul tehnic;
- 3) monitorizarea procesului de exploatare al SIPREF prin intermediul mecanismului de jurnalizare efectuat de deținătorul tehnic al acestuia;
- 4) efectuarea de lucrări profilactice planificate și neplanificate.

64. Subiecții la utilizarea și exploatarea SIPREF asigură implementarea normelor de securitate, aceasta urmând să conțină acte ce confirmă:

- 1) identitatea persoanei responsabile de implementarea normelor de securitate și împuternicirile acesteia;
- 2) implementarea principalelor măsuri tehnico-organizatorice necesare asigurării funcționării SIPREF;
- 3) implementarea procedurilor interne ce exclud cazurile de modificare nesancționată a mijloacelor software și/sau a informației din SIPREF;
- 4) informarea utilizatorilor interni și instruirea acestora cu privire la modalitățile și mecanismele de asigurare a securității informaționale;
- 5) procedurile de control intern al subiectului SIPREF privind respectarea condițiilor de securitate informațională.

65. Schimbul informațional se efectuează cu utilizarea mijloacelor software și hardware, doar prin canale securizate, asigurând integritatea și securitatea datelor.

66. Utilizatorii interni desemnează o persoană subordonată nemijlocit conducătorului instituției, responsabilă de implementarea și monitorizarea respectării prevederilor normelor de securitate informațională.

67. Normele de securitate informațională se aduc la cunoștința fiecărui utilizator intern și se semnează de acesta. Fiecare utilizator intern este obligat să cunoască normele securității informaționale, procedurile pe care trebuie să le respecte în strictă concordanță cu politica de Securitate.

68. Utilizatorii interni asigură instruirea angajaților privind metodele și procedeele de contracarare a pericolelor informaționale.

VIII. CONTROLUL ȘI RĂSPUNDEREA

69. Ținerea SIPREF este supusă controlului intern și extern. Controlul intern privind organizarea și funcționarea SIPREF se efectuează de către posesor. Controlul extern asupra respectării cerințelor privind crearea, ținerea, exploatarea și reorganizarea SIPREF se efectuează de către instituții abilitate și certificate în domeniul auditului.

70. SIPREF se înregistrează în Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat.

71. Responsabilitatea pentru organizarea funcționării SIPREF aparține posesorului și deținătorului acestuia.

72. Utilizatorii în atribuțiile cărora intră ținerea SIPREF, introducerea datelor, furnizarea informațiilor și asigurarea funcționării SIPREF poartă răspundere personală în conformitate cu legislația, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei.

73. Toți subiecții SIPREF, precum și solicitantul informațiilor ce conțin date cu caracter personal poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea, transmiterea informației din sistem persoanelor terțe.

74. Pentru asigurarea funcționalității eficiente și neîntrerupte a SIPREF, schimbul informațional de date SIPREF este asigurat în regim non-stop.

75. Funcționarea SIPREF se suspendă de către deținătorul tehnic sau la demersul persoanei responsabile din cadrul instanței de judecată de asigurarea funcționalității sistemului informațional și resurselor informaționale la nivel local, după coordonarea prealabilă cu posesorul, în caz de apariție a uneia dintre următoarele situații:

- 1) în timpul efectuării lucrărilor profilactice ale complexului de mijloace software și hardware al SIPREF;
- 2) la apariția circumstanțelor de impediment care justifică neexecutarea obligației;
- 3) la încălcarea cerințelor sistemului securității informației, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea SIPREF;
- 4) în cazul apariției dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware al SIPREF;
- 5) la cererea scrisă a posesorului.

76. În cazul apariției circumstanțelor de forță majoră și a dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware al SIPREF din vina terțelor persoane, este posibilă suspendarea funcționării SIPREF, cu informarea subiecților SIPREF prin mijloacele tehnice disponibile.

Anexa nr. 3
la Hotărârea Guvernului nr. _____ / _____

REGULILE

privind programarea prealabilă în punctele de trecere a frontierei de stat

1. Prezentele Reguli stabilesc modul de organizare a programării prealabile pentru traversarea punctelor de trecere a frontierei de stat (*în continuare - Reguli*) de către mijloacele de transport care efectuează transport rutier de mărfuri pe sens de ieșire din țară.

2. Pentru fluidizarea traficului în punctele de trecere a frontierei de stat și sporirea nivelului de siguranță accesul în aceste puncte, pe sens de ieșire din țară, pentru mijloacele de transport care efectuează transport rutier de mărfuri, este permis doar în baza programării prealabile.

3. Prezentele reguli sunt aplicabile pentru mijloacele de transport care efectuează transport rutier de mărfuri în regim vamal de export și tranzit.

4. Mijloacele de transport care transportă mărfuri și bunuri cu destinație umanitară și militară sunt exceptate de la programarea prealabilă și se autorizează trecerea frontierei de stat în regim prioritar.

5. Programarea prealabilă se efectuează de către conducătorul auto, operatorul de transport rutier sau de către operatorul parcarilor amenajate, prin intermediul paginii electronice dedicate:

- pentru unitățile de transport în regim vamal de export - înregistrarea poate fi realizată de la punctul de încărcare/descărcare, cu prezentarea în punctul de trecere a frontierei de stat la ora stabilită conform programării;

- pentru unitățile de transport în regim de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova, din parcarile special amenajate, cu prezentarea ulterioară, în punctul de trecere a frontierei de stat la ora stabilită conform programării.

6. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră va permite accesul mijloacelor de transport pe teritoriul punctelor de trecere a frontierei doar în baza programării prealabile.

7. La sosirea în punctul de trecere a unui mijloc de transport care nu dispune de programare prealabilă, angajații Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nu vor permite accesul în punctul de trecere a frontierei de stat și vor oferi, la solicitare, consultanță referitor la programarea prealabilă.

8. La intrarea pe teritoriul Republicii Moldova, funcționarul vamal va plasa mărfurile transportate în regim vamal de tranzit, în modul stabilit, și va direcționa mijloacele de transport la una din parcarile amenajate. Parcarea va fi selectată în dependență de postul vamal de frontieră stabilit în actele vamale pentru a ieși de pe teritoriul Republicii Moldova.

9. Pentru programarea prealabilă, sunt indetificate următoarele opțiuni:

a) conducătorul auto sau operatorul de transport rutier alege secțiunea pentru înregistrarea mijlocului de transport, prin selectarea punctului de trecere a frontierei de stat și includerea corectă și integrală a tuturor datelor solicitate pe pagina electronică dedicată. După înregistrare, sistemul va genera un tichet online către persoana care a făcut înregistrarea despre data estimată pentru trecerea frontierei de stat;

b) opțiunea de înregistrare prin operatorul de la parcare dacă marfa este declarată în regim de tranzit.

10. Pentru anularea rezervării, conducătorul auto sau operatorul de transport rutier accesează pagina electronică dedicată și introduce numărul de înmatriculare a mijlocului de transport și codul primit prin SMS când a creat rezervarea.

11. În dependență de tipul mărfurilor transportate la programarea prealabilă solicitanții pot beneficia de opțiunea „priorități”. În această categorie pot fi incluși operatorii de transport care dețin statutul de Agent Economic Autorizat (AEOF și AEOS) sau utilizează sistemul de declarații prealabile electronice TIR-EPD sau transportă mărfuri perisabile. Prin ordinul conducătorului Serviciului Vamal pot fi incluși și alte categorii de beneficiari.

12. Selectarea neîntemeiată a opțiunii „priorități”, declararea datelor greșite la înregistrare sau neprezentarea la timpul indicat în tichetul online va fi sancționată prin suspendarea temporată a accesului la sistemul de programare prealabilă.

13. Timpul de prezentare la punctul de trecere a frontierei de stat afișat în tichetul online este ajustat automat în dependență de viteza de trecere a mijloacelor de transport. Conducătorul auto are obligația de a consulta timpul indicat pe tichet și prezentarea în punctul de trecere a frontierei de stat cu cel puțin 10 minute înainte de ora menționată în tichet.

14. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în comun cu Ministerul Afacerilor Interne vor identifica și amenaja spațiile de parcare, vor asigura vizibilitatea parcarilor/instalarea indicatoarelor și va stabili condițiile de activitate a acestora.

15. Operatorul parcării are următoarele obligații:

- a) să înregistreze mijloacele de transport în tranzit în sistemul de programare prealabilă;
- b) să elibereze/comunice link-ul către tichetul online cu data și ora programării pentru prezentare în punctul de trecere a frontierei;
- c) să elibereze/comunice locul mijlocului de transport în parcare;
- d) să înregistreze mijloacele de transport care au părăsit parcare.

16. Subdiviziunile specializate ale Agenției Naționale Transport Auto în comun cu Inspectoratul General de Poliție vor oferi asistență conducătorilor auto, pe traseele naționale, pentru identificarea itinerarelor proxime către parcare selectată.

17. Intrarea și ieșirea unităților de transport de pe teritoriul parcarilor specializate sunt înregistrate de operatorii parcarilor.

18. Autoritățile implicate în procesul de gestionare a mecanismului de programare prealabilă vor asigura interoperabilitatea între sistemele informaționale deținute.

19. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Națională Transport Auto, Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Serviciul Vamal, precum și alte instituții implicate pot stabili norme interne suplimentare pentru organizarea și desfășurarea programării prealabile a rândurilor electronice la frontieră.